

2024-10-17

Ert diarienum: LI2024/01332
Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet

Remissvar till rapport och promemoria angående ”Hund under kontroll - förslag för att stärka myndigheternas verksamhet enligt tillsynslagen och viss verksamhet enligt djurskyddslagen”

Djurens Rätt är Sveriges största djurrätts- och
djurskyddsorganisation som representerar omkring 50 000
medlemmar. Vi tackar för inbjudan att besvara remissen.

Sammanfattning

Djurens Rätt är generellt positiva till förslagen i promemorian,
men menar att vissa förebyggande insatser missats. Följande
behöver förtydligas:

- Fysisk kontroll behöver ske innan omhändertagande i
enlighet med tillsynslagen.
- Länsstyrelserna bör kunna förelägga hundägaren att
mentalbesikta hunden om så är lämpligt och säkert.
- Länsstyrelserna bör få hela ansvaret för omplacering vid
beslut om hundförbud.
- Anledningarna till beslut om omedelbar avlivning behöver
förtydligas.

- Polismyndigheten bör ha upphandlad kontakt med veterinärkliniker.
- En ändring i djurskyddsförordningen behövs för att länsstyrelsernas beslut ska gälla omedelbart.
- Länsstyrelserna tampas med resursbrister och behöver utökade resurser när de föreslår få större ansvarsområden.
- Utbildningen av myndigheter kring tillsynslag och mentalbesiktning av hund behöver kvalitetssäkras och utökas.
- Fler förebyggande åtgärder behövs för att minska antalet farliga hundar, inklusive utökad djurskyddskontroll.
- Länsstyrelserna bör få mandat i enlighet med tillsynslagen om katter.

Kommentarer om förslag

Ändringar i lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter

Det är positivt att länsstyrelserna föreslår få utöva tillsyn enligt tillsynslagen, men det behöver förtydligas att fysisk kontroll behöver ske innan omhändertagande verkställs. Detta för att undvika obefogade omhändertaganden.

Förslaget om att kunna omhänderta hundar tillfälligt för mentalbesiktning är positivt, men det bör kompletteras med att länsstyrelserna ska kunna förelägga ägaren att utföra mentalbesiktning på hunden. Detta i undantagsfall för att undvika att orsaka hunden stress vid de tillfällen där hunden är trygg med sin ägare och sådan mentalbesiktning kan göras på ett säkert sätt.

Djurens Rätt tycker att det är bra att länsstyrelserna ska få besluta om omedelbara omhändertaganden enligt tillsynslagen samt omhändertagande om hundförbud inte följs.

Däremot tycker vi inte att en djurägare med djurförbud ska få omplacera sitt djur själva. Detta bör länsstyrelserna alltid ansvara för, då det är svårbedömt om en ägare med hundförbud är kapabel att göra en sådan omplacering på ett sätt som främjar hundens välfärd. Det finns också en risk att person med djurförbud tar till avlivning som metod, trots att hundens liv hade kunnat räddats. Det riskerar i sin tur att avlivning sker på ett djurskyddsmässigt felaktigt vis med lidande som följd.

Beslut om avlivning i enlighet med 12 c § som lyder ”det finns andra särskilda skäl” – är rättsosäkert och riskerar avlivning så fort det blir resursmässigt krävande att hålla en hund. Det bör ändras till något som har med hundens lidande att göra i stället, exempelvis ”hunden är mycket sjuk och behandling är omöjlig”.

Ändringar i djurskyddslag (2018:1192)

Att Polismyndigheten ska få besluta om omedelbar avlivning kan behövas i extrema fall, men de behöver ha god kontakt med veterinär för att det ska kunna ske på ett djurskyddsmässigt säkert sätt. Exempelvis genom att myndigheten har upphandlad kontakt med veterinärkliniker för rådgivning och akut avlivning. Det behöver också förtydligas i lagstiftningen hur sådana beslut ska verkställas för att undvika lidande, och att besluten alltid ska utvärderas i efterhand.

Utöver det behöver det göras en kompletterande ändring i djurskyddsförordning (2019:66) så att länsstyrelsernas beslut enligt djurskyddslagen träder i kraft omedelbart.

Övriga kommentarer

Resursbrist hos länsstyrelserna

Flera av förslagen i promemorian ökar länsstyrelsernas ansvarsområden och behov av resurser, men både Statskontoret och regeringen föreslår att de resurserna ska tas från

djurskyddsarbetet. Det är mycket problematiskt, då djurskyddsenheterna redan har resursbrist och inte hinner med sitt arbete kring offentlig djurskyddskontroll. Djurens Rätt anser att länsstyrelserna behöver få mer medel för att kunna hantera kontrollen av både djurskyddslag och tillsynslag. Kontroll i enlighet med djurskyddslagen är sådant som kan förhindra samhällsproblem med farliga hundar, och därmed något som bör satsas på – inte skalas ned.

Länsstyrelserna hinner inte med sitt uppdrag att kontrollera varje anläggning med djur i livsmedelsindustrin vart tionde år (10 % per år). Mycket tyder på att resurser redan tagits från djurskyddskontroller till kontroller i enlighet med tillsynslagen och omhändertagande av djur.¹ Med nuvarande förslag i promemorian lär det bli än värre.

Utbildning

Djurens Rätt anser att polismyndigheten behöver vidareutbildas kring djurärenden i samverkan med länsstyrelserna. Mentaltesterna av hundar behöver också ses över i samarbete med etologer, för att se till att testerna verkligen undersöker hundars farlighet – inte något annat.

Länsstyrelserna behöver också en bättre utbildning än den som sker i dag kring tillsynslagen. De ansvariga för en sådan utbildning behöver ha erfarenhet av just tillsynslagen, etologi och beteendegenetik. Upphandling av utbildning behöver ske med fokus på kvalitet.

Förebyggande åtgärder behövs

Utöver det vi nämnt behövs även åtgärder för att förebygga olaglig avel och dålig hundhållning. Med nuvarande förslag i promemorian – som kan minska resurserna från länsstyrelsernas djurskyddsarbete – är det snarare minskade förebyggande åtgärder som föreslås. Farliga hundar blir fler av dålig avel och

¹ Jordbruksverket (2024) Nationell djurskyddsrapport 2023.

bristande uppfödningssmiljö, och sådant måste kontrolleras i större utsträckning i enlighet med djurskyddslagen.

Djurens Rätt anser även att tillsynslagen ska ändras med avseenden om att förebygga lidandet hos hemlösa katter. Detta genom att länsstyrelserna ska få mandat att kunna förelägga kattägare att kastrera sin katt i enlighet med tillsynslagen.

Bearbetat av

Sebastian Wiklund
Samhällspolitisk chef,
Djurens Rätt

Anna Harenius
Sakkunnig,
Djurens Rätt